

Hayallerimiz Sonunda Gerçek Oldu

Çift Yönlü Uydu Bağlantısı

Eski yasalarımız nedeniyle uydu üzerinden internete bağlanmak sadece tek yönlü mümkün olabiliyordu. Ancak uydu bağlantısının potansiyelini kullanmanın önündeki yasal engeller artık kalktı.

■ İnternet bağlantısı denilince büyük bir çoğunluğun aklına, bilgisayardaki modeme bağlanmış telefon hattı ve ISS numarasını ararken modemden çıkan cızırtılı sesler gelir. Dial-up bağlantıya sahip ev kullanıcılarının çoğu için internet, saniyede 3-5 kb hızında bilgi alıp verilen yavaş, hantal, belki sadece elektronik posta ve chat için kullanılan bir iletişim yöntemi. Çok küçük bir kısım kullanıcı belki işyerlerinde, belki evlerinde alternatif bağlantı yöntemlerinin farkına varabilirken, herkesim için internet bağlantısı konusunda

en büyük handikabı, internete bağlanmak için bir ISS'in omurgası üzerinden geçmek oluştuyordu ki yasalar nedeniyle de bunun aksini gerçekleştirmek mümkün değildi. İnternete bağlanırken, download yapmak, yani bilgi indirmek için, çanak anten kullanarak, bu hizmeti veren bir ISS'in sağladığı bağlantı ile, uydudan yararlanmak mümkünken, request veya upload yani internete bilgi gönderme işlemi için, telefon hatları kullanılmak zorunluymuş ki, dial up bağlantıları da saniyede 3-5 kb hızında olan bu işlem bağ-

güncel

lantının yavaşlığı, hattın kopması gibi klasik sebeplerle kullanıcıların şikayetlerine yol açıyordu. Ancak yeni telekomünikasyon yasası ile veri yayını yapma tekelinin kalkması, ISS'lerin çift yönlü uydular hizmetlerini ardi ardına hizmete sunması ile sonuçlandı.

Çift Yönlü Uydu Bağlantısı Nedir?

Uydu bağlantısına sahip kullanıcıların, internetten bilgi alırken uydudan yararlanabilirken, internete bilgi göndermek için telefon hatlarına zorunlu kalmadan, bir verici ile uyduya direkt veri gönderebilmesi anlamına gelen çift yönlü uydu bağlantısı değişik servis sağlayıcılarında değişik şartlarla kullanıcıya ulaşıyor.

Genel olarak, 1 Mbit/s download hızına karşılık maksimum 128 Kbit/s upload hızı vaat eden çift yönlü uydu bağlantılarının başlangıçta yaşayacağı ilk sorunların arasında, fiyatlarının diğer bağlantı alternatiflerine göre yüksek kalması gösterilebilir. 80-90 santimlik bir çanak anten ile, iki iç modülden oluşan sistem için kurulum ücreti alınmasa da donanım için gerekli ilk masraf binlerce doları bulabiliyor. Ardından aylık ödenen sabit ücret dışında ekstra bir maliyeti olmayan bağlantının saniyede 150 Kilobayta kadar çıkan download hızı, dial-up bağlantıların 40-50 katı kadar bir hıza sahip olmak anlamına geliyor. Bu hızla, 10 MB büyüklüğündeki bir dosyayı iki dakikada bilgisayara indirmek

UZAYDAN İNTERNET: İletişim için artık uydular yoğun olarak kullanılıyor.

mümkün ve fiyatlar bu oranlarla karşılaştırıldığında makul kalıyor, üstelik bilgisayar yılda 365 gün ve 24 saat boyunca açık kalsa bile ekstra hiçbir ücret ödenmiyor. Buna telefon faturası da dahil. Ama elbette bilgisayarların elektrikle çalıştığını unutmamak ve ülkemizin her yerini kaplayan dev barajalara, santrallere, dünyanın en büyük elektrik, sulama ve enerji projelerine sahip olmasına rağmen, Japonya'dan sonra dünyanın en pahalı elektriğini kullandığımızı hatırlamak lazım.

Uydu vasıtası ile internete bağlanmanın dezavantajlarını da görmezden gelmemek gerekiyor. Bağlantı bir kablo vasıtası ile kurulduğunda çoğu kez bağlanan diğer kullanıcıların yoğunluklarına göre yaşayabilen hız dalgalanmaları uydu bağlantısı için geçerli olmasa da, kabloyu etkilemeyen bir sorun, hava şartları, çok nadir de olsa sorun çıkartabilmektedir. Çift yönlü uydu hizmetleri gündemde değilken, sadece tek yönlü uydu bağlantısı kullanan kimi kullanıcıların yoğun

fırtınalı, yağmurlu, karlı havalarda çanak antenlerin yetersiz kalabileceğini dile getirdikleri görülebiliyordu ancak bu noktada belki de kadı kızı ile kusur arasındaki ilişkiyi dile getiren atasözümüzü hatırlamak doğru olacaktır.

Avrupa'daki uydu merkezi

Uydu üzerinden internet omurgasına bağlanma konusunda anahtar rolü ise Avrupa'daki uydu merkezi oynuyor. Bu merkez uyduya gönderilen sinyaller ile interneti buluşturuyor ve istemi yapan kullanıcıya aradığı bilgiyi yine uydu üzerinden gönderiyor.

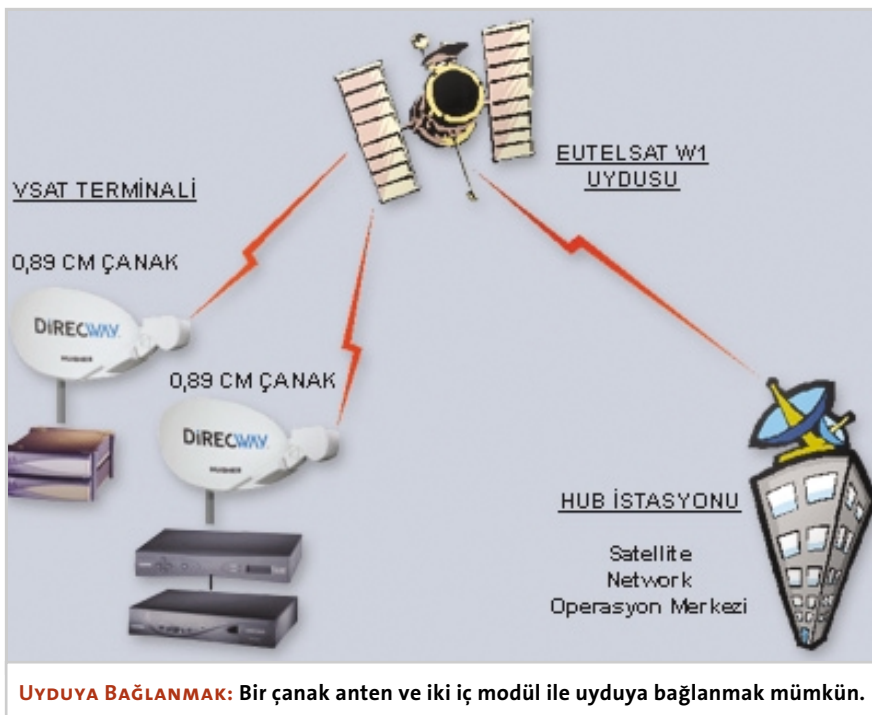
Yeni yasa ile Telekom tekelinden sıyrılarak, kendileri de uyduya çıkış yapabilecek ISS'lerin hizmet kalitesinin artmasının beklenmesi gibi, şimdilik çoğunlukla kurumsal kullanıcılar için düşünülen çift yönlü uydu hizmetlerinin kısa zaman içinde, rekabetin de etkisi ile, evlerinde kablolarla bağlı kalmadan internete bağlanmak isteyecek veya download için uydunun sağladığı yüksek bant genişliği imkanından yararlanma arzusunda kullanıcılar da ulaşabilecek şartlara sahip olacağı kestirimi yanlış olmayacaktır.

Bilgi için: www.netiletisim.net

www.superonline.com

www.ihtlas.net ■

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

UYDUYA BAĞLANMAK: Bir çanak anten ve iki iç modül ile uyduya bağlanmak mümkün.